

NÁRODNÍ PODPORA

11.11.2024 - | Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

ČR patří mezi demokratické a ekonomicky nejvyspělejší státy světa a je si dobře vědoma své odpovědnosti reagovat na současná rizika spojená s internacionalizací výzkumu, vývoje a inovací.

Ve své identitě čerpá i ze zkušenosti s totalitním režimem a přechodem k demokracii. Toto vědění ji pomáhá nastavit v kontextu demokratických principů a politik relevantní opatření, aby dostála své povinnosti pomáhat vysokoškolským a výzkumným institucím odpovědně dané situaci v kontextu bezpečnosti výzkumu čelit.

Metodická podpora

- MŠMT v červnu 2024 představilo **sadu metodických materiálů, které byly vytvořeny Mezirezortní pracovní skupinou pro potírání nelegitimního ovlivňování ve vysokoškolském a výzkumném prostředí**:
 - Posilování odolnosti vůči nelegitimnímu ovlivňování ve vysokoškolském a výzkumném prostředí
- Metodické doporučení k řízení rizik bezpečnosti výzkumu na institucionální úrovni
- Metodické doporučení due diligence a řízení rizik spolupráce
- Ministerstvo vnitra v roce 2021 vypracovalo dokument Protivlivový manuál pro sektor vysokých škol, jenž představuje především obecné představení dané problematiky, jejich možných podob a souhrn rad a doporučení, jak reagovat a postupovat.
- MŠMT na jaře 2023 ustavilo v rámci Rady pro mezinárodní spolupráci platformu/skupinu s názvem **Mezirezortní pracovní skupinu pro potírání nelegitimního ovlivňování ve vysokoškolském a výzkumném prostředí**, jejímž hlavním cílem je hlouběji se problematikou nelegitimního ovlivňování zabývat a vytvořit systém vhodných opatření, která přispějí k posílení a ochraně vysokoškolského a výzkumného prostředí na národní úrovni, a to plně v kontextu politiky EU (Členové: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy; Ministerstvo vnitra; Ministerstvo průmyslu a obchodu; Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost; Finanční analytický úřad; Radu pro výzkum, vývoj a inovace a Úřad ministra pro vědu, výzkum a inovace. Zástupci a zástupkyně Akademie věd ČR a vysokých škol se jednání skupiny účastní v roli stálých hostů).
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v roce 2023 věnovalo 6. ročník Národního dne velkých výzkumných infrastruktur problematice nelegitimního ovlivňování: zvyšování povědomí a odolnosti. Záznam dané konference obsahuje řadu cenných informací související s danou problematikou jak z národního, tak i mezinárodního prostředí.

Systémová podpora a opatření

- **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy jako Řídící orgán Operačního programu Jan Amos Komenský** promítlo danou problematiku také **do plánované výzvy Výzkumné prostředí**, a to konkrétně do **Aktivity 9 - Nastavení systému pro zvyšování institucionální odolnosti vůči nelegitimnímu ovlivňování**. Daná výzva zveřejněná v červnu 2024 má za cíl podpořit rozvoj kapacit, znalostí a dovedností manažerských, výzkumných a dalších

pracovníků a pracovníků výzkumných organizací v oblasti strategického řízení výzkumu a vývoje za účelem zvýšení jejich odborné kapacity pro manažerské řízení výzkumných organizací i strategické řízení výzkumu a vývoje a vytvoření mezinárodně konkurenceschopných podmínek a odolného, bezpečného prostředí pro provádění excelentního výzkumu a vývoje.

Vysokoškolské a výzkumné instituce tak mohou využít uvedenou pobídku k internímu nastavení potřebných řídicích mechanismů, systémovému ukotvení jakož i k personálnímu zajištění dané agendy.

- Vysoké školy v souladu s povinností dané zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, každoročně předkládají Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy výroční zprávu o činnosti vysoké školy a výroční zprávu o hospodaření vysoké školy. **Od roku 2025 bude osnova výroční zprávy o činnosti vysoké školy zahrnovat také část vztahující se k problematice posilování odolnosti vůči nelegitimnímu ovlivňování.**
- Koncem roku 2023 byl představen **návrh nového zákona o výzkumu, vývoji, inovacích a transferu znalostí a o změně některých zákonů**, který ve svém obsahu zmiňuje také problematiku související s bezpečností výzkumu a s nutností posílit institucionální odolnost proti nelegitimnímu ovlivňování ve výzkumném prostředí.

<https://msmt.gov.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/narodni-podpora-1>